

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 81

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 23 oktober 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Kolenhaven Lummen - Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Insteekhaven Lummen

De Vlaamse Regering keurde op vrijdag 23 juni 2023 de startnota goed voor de opmaak van het GRUP 'Herstructurering insteekhaven Lummen'.

Het plan situeert zich rond het insteekdok aan het Albertkanaal in Lummen, met een klein deel in Heusden-Zolder.

In september 2023 werden met betrekking tot de plannen twee infoavonden georganiseerd, waarvan één voor de inwoners van Heusden-Zolder en één voor Lummen. In de voorbereidende documenten staat dat de impact van de ontwikkeling en de nieuwe wegen op de nabije dorpskernen en de bestaande bedrijven beperkt wordt. De inwoners zien echter in het voorstel van het zogenaamde alternatief 2 net wel een grote impact.

De voorlopige kaarten tonen dat de geplande weg aan de westkant zeer dicht zal liggen bij de woonkern van Genenbos en een zeer grote en directe impact zal hebben op gezinswoningen en de daar gelegen bedrijven. Er wordt nergens duidelijk gemaakt hoe er zal voor gezorgd worden dat het zware vrachtverkeer uit de dorpskern gehouden zal worden. Daarnaast zorgt alternatief 2 voor een onnodig lang traject voor het vrachtverkeer en dat langs een zone die nu voor een groot gedeelte uit natuurgebied bestaat, met een jaagpad dat zeer intensief gebruikt wordt door fietsers en wandelaars. Bijkomend zijn er nog de hoge financiële kosten, die de uitvoering van alternatief 2 met zich mee zal brengen.

Dit alles terwijl de impact bij beide alternatieven ten oosten van het kanaal weinig tot geen verschil zal uitmaken voor de inwoners of de natuur langs die zijde, veel minder onteigeningen met zich meebrengt en duidelijk een goedkoper alternatief is.

Het informeren van inwoners is het minste wat er dient te gebeuren. Maar dat is volgens die inwoners veel te weinig gebeurd, net in deze tijden waarin de voordelen van actief burgerschap duidelijk naar voren geschoven worden, een te betreuren feit. Het is erg jammer dat er in in dit dossier kansen onbenut worden gelaten.

1. Is er al een berekening gemaakt van de kostprijs van beide alternatieven? Zo ja, wat kan eruit besloten worden? Wat zijn de concrete cijfers?
2. We vernemen in de pers dat de betrokken gemeenten al voor de infoavonden hun visie kenbaar gemaakt hebben.

Klopt dat? Is dat ook gebeurd naar de verantwoordelijke minister? Zo ja, wat was/is die reactie/mening/visie van de betrokken gemeentebesturen?

3. Waarom beperken Vlaanderen en de betrokken gemeenten zich tot de mogelijkheid voor burgers om schriftelijk bezwaar in te dienen en wordt er niet overgegaan tot andere methodieken, waarin burgerparticipatie echt serieus genomen wordt?
4. Op de bedrijventerreinen zullen zich extra bedrijven kunnen gaan vestigen, dat is alleszins de bedoeling van de herziening.

Is er al duidelijkheid over welke bedrijven en/of soort bedrijven er zullen komen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (81), Lydia Peeters (143).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 81 van 23 oktober 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Een berekening van de kostprijs zal op hoofdlijnen parallel aan het planningsproces worden uitgevoerd om de toekomstige besluitvorming te faciliteren. Er zijn momenteel nog geen cijfers beschikbaar die een totale inschatting geven van de kosten per te onderzoeken alternatief. Deze kosten komen voort uit verschillende aspecten van de ontwikkeling en zullen finaal worden samengelegd en verfijnd naarmate het planproces vordert. Dergelijke oefening maakt geen formeel deel uit van het planproces.

2. Het planningsproces voor de Insteekhaven Lummen loopt reeds sinds geruime tijd.

Al in de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2004 over het ENA werd de herstructurering en verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein aan de insteekhaven vooropgesteld. Dit proces leidde tot een synthesesestructuurschets en verschillende ontsluitingsscenario's. De Vlaamse Regering besliste op basis van dat onderzoek op 17 juli 2015 om het planningsproces verder te zetten en stelde in 2017 het ontwerp van gewestelijk RUP (GRUP) voorlopig vast op basis van het ontwikkelingsscenario 6 en ontsluitingsscenario 1.

Na negatieve adviezen en een groot aantal bezwaarschriften besliste de Vlaamse Regering op 27 april 2018 verder onderzoek te voeren naar ontsluitingsalternatieven.

In juli 2022 werd het onderzoek afgerond, waarbij 6 geactualiseerde alternatieven en bijhorende varianten werden onderzocht, nl. de alternatieven 1 t/m 4 uit het eerdere proces, aangevuld met alternatieven 5 en 6. De studie werd opgevolgd door een stuurgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenten Lummen en Heusden-Zolder, de provincie Limburg en POM-Limburg. De twee betrokken gemeentebesturen hebben hierbij een standpunt ingenomen ten aanzien van de alternatieve ontsluitingsscenario's.

Het gebied Insteekhaven Lummen maakt deel uit van het ENA en wordt aldus geregeld besproken in het Dagelijks Bestuur (DB ENA). Naar aanleiding van deze besprekingen hebben de twee betrokken gemeentebesturen, elk afzonderlijk, via een schrijven van respectievelijk 24 april 2023 (Heusden-Zolder) en 27 april 2023 (Lummen) de betrokken ministers Demir en Peeters op de hoogte gebracht van hun actuele standpunten ten aanzien van de alternatieven. Vermoedelijk verwijst u naar dit schrijven.

Op 23 juni 2023 keurde de Vlaamse Regering vervolgens de startnota goed met het oog op de publieke consultatie. Zoals de procedure voorschrijft, worden over die startnota de nodige adviezen ingewonnen en wordt de bevolking geïnformeerd en geraadpleegd. Dat is de normale gang van zaken. Ook de provincie en de betrokken gemeentebesturen krijgen dan de kans om een formeel advies op de startnota uit te brengen.

3. Zoals reeds aangegeven, komt het dossier Insteekhaven Lummen niet 'uit de lucht gevallen', maar gaat hier een lang traject aan vooraf. De verschillende beleidsbeslissingen ten aanzien van het gebied zijn onder meer gebaseerd op een

uitgebreid voorbereidend onderzoekstraject en overleg met de betrokken Vlaamse partners en lokale besturen.

Verder kan nog worden meegegeven dat een aantal van de onderzochte alternatieven in de geactualiseerde studie naar de ontsluitingsmogelijkheden van het gebied voortgekomen zijn uit eerdere inspraakmogelijkheden voor burgers.

Zoals bij elk geïntegreerd planningsproces zijn de modaliteiten en verplichtingen naar informatie en inspraak, zoals opgenomen in de VCRO, toegepast in dit dossier. De opmaak van de procesnota en startnota, waarvoor een publieke raadpleging en twee participatiemomenten onder de vorm van infomarkten in beide gemeenten georganiseerd werden, zijn hierin de eerste formele stap. Bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen dient steeds de daarvoor voorziene procedure gevolgd te worden om te komen tot een juridisch robuust plan. De ontvangen inspraakreacties en adviezen zullen dan ook grondig onderzocht en behandeld worden.

4. Het planningsproces bevindt zich momenteel in de fase van de opmaak van de scopingnota. Er werden nog geen stedenbouwkundige voorschriften opgesteld die bepalend zullen zijn voor de mogelijke vestiging van bedrijven. Rond het insteekdok zal sterk ingezet worden op watergebonden bedrijvigheid. In de zones verder gelegen van het dok kan mogelijk een combinatie met gemengde lokale/regionale bedrijvigheid overwogen worden.